

Prima instanță: Judecătoria Cahul (sediul central), (jud. A. Bologan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. G. Vavrin, S. Pilipenco, I. Dănăilă)

ÎNCHEIERE

01 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către SRL „Renecons”,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Renecons”
împotriva Firmei „Rapira” SRL cu privire la încasarea datoriei, penalității și a
cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 26 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul, prin care a
fost admisă cererea de apel declarată de către Firma „Rapira” SRL, casată parțial
hotărârea din 28 iulie 2021 a Judecătoriei Cahul (sediul central) și emisă în această
parte hotărâre nouă de respingere a pretenției cu privire la încasarea penalității,

c o n s t a t ă :

La 22 aprilie 2021, SRL „Renecons” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Firmei „Rapira” SRL solicitând încasarea de la Firma „Rapira” SRL a
datoriei în mărime de 100 463 de lei și penalității în mărime de 60 231,50 de lei,
inclusiv din contul averii ce-i aparține societății pârâte.

În motivarea acțiunii a indicat că, în conformitate cu contractul de prestare
serviciilor nr. 7-20 din 11 septembrie 2020 și facturilor fiscale nr. EAA004194206
din 11 ianuarie 2021, SRL „Renecons” a prestat servicii de confecționare a
construcțiilor din aluminiu și PVC, către Firma „Rapira” SRL, în sumă totală de
130 463 de lei.

În conformitate cu pct. 2.2.1, termenul de achitare a serviciilor este data
semnării facturii fiscale, respectiv termenul de plată a devenit scadent spre plată la
11 ianuarie 2021.

Astfel, prin prisma art. 774 din Codul civil, în virtutea raportului obligațional,

creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Iar prin prisma art. 901 din Codul civil, neexecutarea include orice încălcare a obligațiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă.

Mai mult, potrivit pct. 4.4 din contract, în cazul întârzierii achitării în timp a sumei contractului, Beneficiarul urmează să achite Prestatorului o penalitate în mărime de 0,5% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere, ziua de întârziere fiind considerată a cincea zi din data semnării facturii fiscale.

La momentul adresării în instanță datoria a fost parțial stinsă și constituie suma de 100 463 de lei și penalitatea contractuală în sumă de 60 231,50 de lei.

La 09 februarie 2021, SRL „Renecons” a încercat să soluționeze pe calea amiabilă litigiul, expediind în adresa Firmei „Rapira” SRL reclamația nr. 09/02, prin care a informat despre încălcarea obligațiilor contractuale, solicitând achitarea datoriei acumulate. Însă, din partea pârâtei nu a parvenit nici un răspuns la reclamație, și nici datoria nu a fost stinsă.

Prin hotărârea din 28 iulie 2021 a Judecătoriei Cahul (sediul central) a fost admisă parțial, cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Renecons” împotriva Firmei „Rapira” SRL cu privire la încasarea datoriei, precum și a cheltuielilor de judecată.

A fost încasată din contul Firmei „Rapira” SRL în beneficiul SRL „Renecons” suma de 100 463 de lei cu titlu de datorie, suma de 56 467,60 de lei cu titlu de penalitate și suma de 4 707,91 de lei cu titlu de cheltuieli legate de achitarea taxei de stat, proporțional pretențiilor admise.

În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

În susținerea hotărârii sale prima instanță a indicat că, între părți a fost semnat un contract de prestări servicii care prevede obligații reciproce, iar valoarea contractului fiind indicată o sumă estimativă, cea finală urmând să fie stabilită odată cu semnarea actului de recepție finală în care este indicat volumul și costul final al contractului. Astfel, prin factura nr. FAA004194206 din 11 ianuarie 2021, a fost stabilit prețul pentru serviciile prestate în valoare totală de 130 463 de lei, factură care a fost semnată de către ambele părți. În pofida obligațiilor contractuale, din actul de verificare a decontărilor reciproce a fost constatată o datorie a societății pârâte față de reclamant, care și urmează a fi încasată.

Totodată, părțile au evaluat anticipat prejudiciul și au negociat o clauză penală potrivit căreia în cazul neexecutării obligației, debitorul urmează să remită creditorului o sumă de bani reieșind din formula 0,5% din suma datoriei pentru fiecare zi întârziere, ziua de întârziere fiind considerată a 5-a zi din data facturării și semnării facturii fiscale. Reținând acest fapt raportat la materialele cauzei, prima instanță a admis parțial această pretenție și a încasat cu titlu de penalitate doar suma 56 467,60 de lei din cele 60 231,50 lei solicitate de societatea reclamantă.

Prin încheierea din 06 octombrie 2021 a Curții de Apel Cahul a fost admisă cererea Firma „Rapira” SRL cu privire la repunerea în termen de declarare a apelului.

Prin decizia din 26 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul, a fost admisă cererea de apel declarată de către Firma „Rapira” SRL, casată parțial hotărârea din 28 iulie 2021 a Judecătorei Cahul (sediul central) și emisă în această parte hotărâre nouă de respingere a pretenției cu privire la încasarea penalității.

În consolidarea soluției sale instanța de apel a reținut că, instanța de fond nu a ținut cont de prevederile pct. 1.3.1 și pct. 2.2.1 din contract de prestare a serviciilor, potrivit cărora părțile au convenit că, serviciile urmau să fie considerate ca prestate doar după semnarea actului de predare a serviciilor beneficiarilor sau reprezentanților împuterniciți, or, după trei zile calendaristice, dacă în urma înștiințării despre finalizarea lucrărilor, beneficiarul nu a delegat nici un reprezentant pentru a recepționa lucrarea. La fel, și la capitolul plății, părțile au convenit că plata va fi efectuată după semnarea facturii fiscale, și a actului de recepție finală a lucrărilor. Astfel, potrivit condițiilor contractuale negociate și stabilite de părți, pentru confirmarea prestării serviciilor și achitarea acestora, era necesară întocmirea și semnarea actului de predare-primire a serviciilor, la caz însă nu au fost prezentate careva probe că a fost întocmit un act de predare-primire a lucrărilor executate de către SRL „Renecons”.

Instanța de apel a menționat că factura fiscală semnată de părți confirmă doar natura serviciilor prestate și prețul acestora, la materialele cauzei nefiind anexate probe care ar demonstra că, SRL „Renecons” ar fi înștiințat despre finisarea lucrărilor pe Firma „Rapira” SRL, iar ultima ar fi refuzat să semneze actul de recepție finală a lucrărilor. În acest sens, odată ce clauza respectivă este introdusă în contract și ambele părți au certificat-o prin semnarea contractului, rezultă că societatea reclamanta și-a asumat obligația de a întocmi un act de recepție finală, iar în lipsa acestuia nu este posibil de constatat întârzierea societății pârâte. La fel, instanța de apel a redus suma cheltuielilor judiciare încasate de la Firma „Rapira” SRL proporțional cu pretențiile admise a SRL „Renecons”.

La 03 noiembrie 2022, SRL „Renecons” a contestat cu recurs decizia din 26 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii primei instanțe. Subsidiar, a solicitat casarea încheierii instanței de apel prin care Firma „Rapira” SRL a fost repusă în termenul de declarare a apelului.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la emiterea deciziei a interpretat în mod eronat legea.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 26 octombrie 2022, iar recursul a fost declarat la 03 noiembrie 2022. Astfel, se constată

că recurența s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către SRL „Renecons”, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de către SRL „Renecons”, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe

care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenței, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către SRL „Renecons”.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către SRL „Renecons”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas